

ТЕМШВАРСКИ ВЕСНИК

Претилата за Румунију:

1/4 године 60 леја,
1/2 године 120 леја,
за целу годину 240 леја.

Уређиштво и администрација
TIMIȘOARA II.
Strada Samuil Micu No. 3.

Година I, број 3.

Главни и одговорни уредник:
МИЛУТИН МАНОЈЛОВИЋ

26. новембар, 1933. г.

Шта можемо очекивати од нове владе

Ступање старих либерала на владу обавило се у неколико по уобичајеном законитом програму, према којем се има при промени владе, поверити образовање нове владе најјачој странци опозиције.

Када је либерална странка примила власт министар председник Дука изјавио је пред страном новинарима међу осталим, да нова влада намењена ваступају демократију. Свакако је то неопходно потребно, јер за време национално-сељачког режима демократија је тешко поверљена, и ако јој је ова странка ударила темеље. За време последњег режима демократија је кренула са правог пута чак у крајно десничарство. То скретање проузроковало је, да се крмилу власти положи у сигурније руке, које ће демократију пратити у правни колосек. Француска та велика покровитељка демократије умешала се овај пут у наше унутарње прилике и ако знајични кругови то поричу — али не из чисто принципијелних разлога већ због практичног политичког правца, којег се мора држати. На тај начин се има тумачити неочекивана промена у Букурешту. Француска политика одузела је узле из руке народно сељачке странке, и предала је франкофилој либералној странци.

Народ је мирно примио одлуку. Ситуација се мора расчистити. Либерална странка жао најстарија у држави има учених и искусних политичара, који ће моћи донети у склад домаће прилике са интересима великих кредитора наше државе.

У току 14 годишњег империјализма искусили смо, да се приликом промена не сме ступити много очекивати од нових влада, јер ретко следеју што боље. Свака странка има у опозицији друге прин-

ципе и лозинке, него за време владавине. Поред свег тог не може се порицати, да је долазак либерала у великим народним масама изазвао искру наде.

Нарочито много очекујемо на приредном пољу, јер су у том погледу многе владе грешиле те је услед тих грешака наша привреда и ретко богато обдarena држава сасвим осиромашила.

Основа сваког привредног напретка јесте кредит, а то је у нашој држави данас апсолутно непознат појам.

То пишање ће имати не само у првом реду добрих резултата, него и у другом, што ће сама држава добрим примером напред кораћи и овајпут кредитне ваступајући међусобно поверење.

Како нам је познато, либе-

рална странка има спремне привреднике и најаужни се, да је пре свега вишегодишње опозиције употребила, да донесе у склад своје традиционалне принципе са захтевима данашњих привредних прилика, биће у стању да саигра и оживи привреду, уопште то зависи једино од чинишница у нашој држави.

Што се изричито нас Србачине, очекујемо у првом реду да влада одобри што пре црквени споразум између српске и румунске православне цркве те да се и то питање једном скине с дневног реда. У погледу нашег народног заступништва у парламенту, морамо пре свега сви да се сложимо и заједнички иступимо, јер поједини лични покушаји — разумљиво је — не могу жељени успех имати,

— то смо видели ових дана. Наши животни интереси налажу нам, да владу у њеној тешкој задаји потпомажемо и на тај начин можемо се надати, да ће се и наше жеље испунити.

У случају потребе сваке врсте помоћи и мануфактурне робе обратите се поверљивим фирми

Баумвинклер и Маркс

(Код белог голуба)

У Темшвару-Фабрици, ул. 3. Август број 24.

Срдачни одношаји између владе г. Дуке и Министарског савета Краљевине Југославије

При оснивању своје владе министарпредседник г. Дука жељан да изрази своје искрене пријатељске осећаје свезишћкој и пријатељској држави, упутио је поводом образовања нове владе председнику Министарског савета Краљевине Југославије др. Милану Српкињу следећи телеграфски поздрав:

„Поводом мога постављања за председника Министарског савета, остало ми је, да изрази Вашој Екселенцији осећаје вер-

не и искрене оданости, који сједињују Румунију и Југославију. Краљевска влада потпуно свесна високог политичког значаја као и мораторије између Мала антанте, још једном Ваш поздравље своју вољу, да делује у лојалној и уској сарадњи, а у стисаоности са традицијом, која је до сад већ дала најсрцељније резултате“.

Дука.

Леница дошла на челу Румунске владе. Чарсто сам убеђен, да ће традиционално пријатељство наших двеју земаља и Мала антанте дајти у Вама узорног примера, који ће наставити и одвести повољном циљу миротворну мисију Мала антанте“.

Српкић.

Телеграм г. Дуке г. Јевтићу

Председник Министарског савета г. Јон Дука примљујући дужност, упутио је такође и министру иностраних послова г. Боголују Јевтићу поздравни телеграм који гласи:

„У часу када примам дужност Председника Министарског савета, срећан сам, што могу и

Одговор председника Југословенске владе г. др. Српкића

Г. др. Милан Српкић одговорио је г. Дуки следећим телеграмом:

„Захваљујући Вашој Екселенцији на искреним и пријатељским речима које ми је упутила

ва стисајући дужност Председника Министарског савета, хитам да јој том приликом изразим најтоплије честитање и радост на томе, што је Ваша Екс-

ЗНИМСКЕ НОВОСТИ у капутима и хаљинама за даме. Највећи избор код

ЈАСЕНСКОГ Темшвар-Фабрика, Пш. Трајан 1.

овом приликом поднотрла до-
мако дубоко верујем у дело

Мале антиге".

Дука.

Одговор југословенског министра иностраних послова г. Јевтића

Југословенски министар иностраних послова г. Богољуб Јевтић одговорио је г. Дуки следећим телеграмом:

"Хвала да најпоштом честитам
Вашој Екселенцији на високом
знаку који јој је поверено.

Потпуно дељем Вашу веру у
конструктивно и плодно дело
Мале антиге. Наше су ми
 речи у толико драгоцене,
што дозвољава једном од наших
најугледнијих старанаља".

Јевтић.

Избори ће бити 20. и 22. децембра

Валар је подносио краљевски
указ, којим се распуштају обе куће
парламента у једно одређују и нови
избори. Према томе одлазе се
избори за парламант 20-ог, а за
сенат 22-ог децембра. Сенатори

трговаца, корпор, универзитета и
других разних установа бираће се
касније, по свој прилици 28-ог децем-
бра. Краљевски указ изашао је из
у значајном листу.

Говор министрапредседника Дуке у радиу

Министар председник Дука одржао
је ставиошћину државне говоре у
радиу у коме је највише говорио
да је држави преко потребна добра
управа. Затим је говорио о мажи-
мама. Дука је изјавио да влада
жели успоставити добар однос са
мажињима, али и оне морају узети
учешћа у раду а зато им држава
даје сва законска права уставом
предвиђена. Све мажиње сва треба
да се одлуче за сарадњу, да би
Рукунја постала јака, како унутра-
шње тако и спољашње.

Министарпредседник посетио је
је министра спољних послова г.
Тугутлеску и имао је с њиме
важне преговоре.

Министар спољних послова Тугут-
леску посетио је француског по-
сланика у Букурешту Огнеског, који
је упозорио на то, да су поједини
листови довели нест како је Фран-
цуска била успешна у владајућу
владне кризе. Тугутлеску је изјавио

да се Француска није мешала у
унутрашње ствари Рукунје, а влада
има кризу да је напустила без
повољне утисаја.

За мажиње је да су поједини
листови дали чињеницама, друго
значење. Француски посланик је још
изјавио да се Француска никада
није мешала у унутрашњу политику
друге државе. Министар спољних
послова излао је комунике у горњем
смислу о посети Француског по-
сланика.

Сваки Србин нек сматра за моралну дуж- ност, да преглрати на једини српски лист Темешварски Весник

нове поштености народа. По свр-
шенице коловојни Јанковић је ни-
када прешау у Србију, и ту, у Београду,
доживљава прво разочарење тражи-
рајући и објављујући начелнице и
министарске преговоре, које је, изјавио,
једна, добила унапред место у ла-
декој и забавној анализи источне
Србије. Ту су опет били нареду
савиете, отворених и вакоп полу-
кунтури средине и борба изладе,
неискусне девојке, да не скриве сва
правога пута. У то време упознала
се са Јанковим оцем, млађим и
савиетским суштински гимназије,
који је носио лугачку косу и био
ошљешљив пристајала Сметозара
Марковића, због чега су га ставио
прогнати и заступавања дош
из Београда". Неколико десетина,
проневрених у дупта петињава крај
Тимека, отворили су од обичног
познатиства једно срачно при-
частво, поже којима је дошла то-
да и узвјама дубав и жеља за
вештом заједницом. Прве године
проневрени са Јанковим оцем, у тих
дана поретали и пла-
љиво, да не би пробали, зајављива-
ли се под покривач крај мега и,
загнанија да, починила пригушено
да плаче. Јанко би се претварао, да
се тргао за сина, и да не зна шта
се малочас догађало у кућима.

Како примају српски родо- љуби „Темешварски Весник“

Уредништво нашег листа при-
мало је следећа писма и честитке
од наших познатих родољуба.

Врло штовани г. Уредниче!

Честитам Вам рођење Вашег г.
ј. нашег јединства „Темешварског
Весника“, са жељом, да доживи да
на том месту, где јанас стоји 1
године, бр. 1. буде 50. година број
200.

Срби-браћо поздравља са свих
страда, да лан ове наше јединице
буде дуга века, да не поставио
пути и на пави ови пророкова
„Пропаст твоја од тебе Израуљу“.

Прилике томе особито поштовање
са српским здравом, дајбоже нека
је у добром здрављу."

Срп. Са Петар 14. окт. 1933.

Аца Лаић с. р.
посељник

Српском Народу!

"Овајмо наш српски народ није
нико тако лепу и значајну Недељу,
као ова је после св. Петрове први-
но 1. број Темешварског Весника.
Радост је била видети српске нове-
не и на свом језику читати све оно
што смо долазили само из страних
новина читали. Па оне ствари је и
други број, који може служити на
људу и понос сваком Србину. Са
поновом читамо о нашим родољуби-
ма Полат-Десанићу, у вези са њим
свакоме се и других наших великих
родољуба као Светозара Милетића,

Јане Томића, и д. Честитамо свима
сарадницима „Темешварског Весника“
што српски лист излази, а да нас
народу је стало да лист излази и да
га премоу у аманет наших са-
полица.

Наједна српска кућа неможе изоста-
ти како преглрати па да и наша-
деца могу читаати српске новине."

Искреним српским поздравом
У Сарајеву 19. окт. 1933.

Совра Веселиновић с. р.
посељник

Мушки

штовојни

**у највећем из-
бори и најјеф-
тиније код
фирме**

**Рабонг и
Шнајдер**

**Темешвар 1.,
Трг св. Ђорђа**

Цена меса остају исте. У
економијат издржане управе одржа-
ла је конисија за одређивање пена
седишту где је др. Рабонг и Шнајдер
економски сенатор поднео опширан
реферат. На седишту су били при-
сутни и изасланици војвођанска
и сенатор који су тражили да се пена-
месе повиси са 1 зеоном. Конисија је
одбацила молбу меса.

ош, тобож зачућено, док му се
у групица срп ставало, од бола и
малости за ту млучућу жељу и
под трлом му играла јабучина на
гонио га, да ја он зашлече У кухи-
ње се чуло, како тацат шета ку-
ћним корацима и дубоко уздице.

Из тих честих прозира, који су
се одиравали намену његова ош
мијеке, Јанко је најзад сазнао, да му
отпн остаје дубоко у ноћ, да кар-
ташким стопом, и да је за то отво-
чено много да пије. Једноверено са
поном променом код оца, у кући се
напојно постоје да се јошма осудују.
Незнана није ставио мн за неколи-
ке потребе, и Јанко, који је по-
варош набављао готово све што за
кућу треба, питао је због тога ни-
шана. Он је морао да се претвара
небакалани или хабери, да још да до-
без новца да узме што на переску,
и узарао му је пламен у лице,
дак би их узварао, да отпн још-
није примио плаћу. Вестером, кад
у кући не би достигао чело на шта
су деца била навикла, млађишњи би
плакали, и тражили да још јед-
тада би се Јанко скључио и него-
да не гледа очајно и уплаковано лице
мајично, који је тежила децу и
обеснавала им, да ће сутра сме-
гати.

(наставља се)

Енглеска пуплини и дежа-
лини за мушко рубље, стал-
но у великом избору у

Народном Магазину
(Volkswarenhaus) Темешвар
1, Пазара Улерија бр. 9.

у просторијама
бивше
Швапске Цен-
тралне Банке.

и шест чланова које ће изабрати префект др. Нистор.

При састављању листе мислило се и на то да у Темшивару има привредног центра у градску управу убу и наступити трговина и индустрије. др. Нистор је нагласио, да ће они који не буду бирани за посланике или сенаторе доћи као вароши или варошине, зато су и данашњи кандидирани на њих једна, две добили два места.

Претплати, читај у овом
"Темшиварски Весник"
једини српски лист у Румунији

Бугарски новинари у Београду

Једна група бугарских новинара прилажују се из Београда и Пеште посетили је Београд. Тиме су Бугари изразили своје југословенске новинарима који су пре неколико месеци били у Софији. Ова узвратна посета новинара једног од великих новинара из Београда, који је дошао да бузују сарадњу ових двеју суседних држава, ове је прилике до последњег дана да су бугарски новинари дошли у Београд. Овог прилика били су слично прилике од својих југословенских колега чији гости су били два дана. Разгледали су Београд, посетили су гроб Незнамог Јунака на Авали и гроб Краља Петра Великом Ослободила на Орселу. Нарочито су били пријатно изненађени лепим и срдечним пријемом у Топони.

Новинарско удружење приредило је банкет у част бугарских новинара, на коме је било више лепих значајних говора. Нарочито је говор др. Диме Каласова бишег министра био прожет жетом за искрену сарадњу два суседна народа.

Бугатски гости отпутовали су са најлепшим утисцима и жељом да наредних дана по њима обилазе оно што су досада пропустили.

Хромова слава св. Димитрија у Нађлаку

Као и сваке године у Нађлаку је прослављена храмова слава на свечан начин. Већ уочи овог празника допутовали су у Нађлак три Урог Коначних свр, прота Ардана и Јосиф Ардана јероако и сабрат Манастира Бездина. Исто вече отслужено је месни парох Славо Стојач са јероаконом Јосифом Стојач биемје.

На сам дан славе отпочео је празник са пуцањем праптика. Јесеви благ дан и лепи и урнис декорисана црква добро је утисла не перско расположење верних.

На св. литургији оних месног парох служио је ардаски прота г. Урог Коначних са јероаконом Јосифом. На литургији ордао је г. Ковињач бид и приглагол говор пуи морала и љубави упућујући свету цркву са мајком.

По полне је резап свански коло. Савански ктн био је Радиво Нештарат, који је развио свештенство по старом и лепом српском обичају српских копућана. После тога отпочео је народно весеље уз сучеловање српских табураца из Сараноло, које је трајало у најбољим расположењу до зоре.

Велика изложба живине и малих животиња у Темшивару

Месно удружење одгајивача живине и малих животиња, "Фауна" приредиле је ове године као и сваке друге изложбу 25, 26 и 27 новембра.

Као што је познато, Фауна је једно од најстаријих и најбољих удружења одгајивача, које се труди заједно са месном полипривредом

комором око одлемањивања живине и око ширења одгајивача малих животиња међу народом.

Одржавано је велико интересовање које се њеб сада показује за изложбу, јер су још увек у сећању публици узорни разних врста приказани на прошли изложби.

Већ се уводило прве пративке, а пошто је савез земљорадничких комора у Букурешту прихватио покретљивост, друштво се труди, да ове године пренајме живо проилогодишње изложбе.

Ове године баш изложено неколико хилда животиња. Изложба ће се и овом приликом одржати у градој ибишничкој касерни.

Општински кнез у Киноди аверокрадија. Жандарерија у Старој Киноди отворила је, да се такошним пријави Ауре. Моје и сити му Ауре Моје млави баше већ дуже време градој лиљачки. Нико у опште није могао претпоставити да општински кнез мења долазачко право, те је тако могао донајима несметано вршити оно какавмо долазачко. Овом приликом је жандарерија одржала и прокатану код кнеза и напала је нише пушка и метак. Отпаи и сип млаве не само као зверокредни него и због недовољног пошва оружја одговорати.

Ухапшени жандарекерски наредник. Као што је познато, дао је жандарекерски наредник Дулитур Тога у Старој Беневои код мостују у аше сасељачких кућа дувана да је успено селанке. На првину заинтересованих селанка спроведена је на млажу места истрата на основу које су Тога и општински кнез предати државном одветнику и стављени у истрајни притвор.

Списак становника у кући истакнут. Префект пошине управе се збуњивањем на ону страну наредбу, према којој се имају изоставити имена свих укућана на млажм месту. У овој списку имају се увести свих становника исте куће, и чланови њихових породица и то дојеве од 16. година, а мушкарци од 18 година почевши. Списак се има истаћи и тамо где ставије само кућевласник у кући.

др Јосиф Фрајнд бишеи асистент и самостални оператар на хитруро-тисковничком оделу државне болнице у Тиргуши, ординира од 15-16 ч. У њихови Лефтер, црекута Лоја.

Штово, чишавоцима нашег листа!

После ширећ броја нашег листа осведочио се сваки о потреби прићлапљивања на једини српски лист. Ко задржи и овај ширећ број сматра се савиљним прићлапљивањем и молимо да се прићлапља за 1—2 месеца предаје парохичком заводу или нашем повернику у обичној општини. Родољубива парохичка зава и наше повернике појединих општина молимо, да тачан списак стављених претплатника и новцаца претплати о нашем трошку некоподно пошалу на администр. листа.

Спорт

Репрезентација на челу државног првенства

У групи Б, за државно првенство одржане су борбе. На челу групе стоји Репина, на другом месту је НАК а трећи је Унвер-Трикоер.

Резултати прошле недеље на државно првенство: Кишак-К. Ф. 2:0 (1:0). Резултати у 1. разреду Темшиварског погавана.

ТМТБ-Банатуа 3:1 (2:0). Ж. Ш. Е-ИЛСА 3:1 (3:1).

Првенствене утакмице II. разреда.

Вултури-ИОПТ 4:0 (2:0). Падина-ИЛСА 2:1 (2:0). Кајма-Месерш 3:0 (0:0). Венус-Дача 0:0.

Првенствене утакмице подмлатке:

Хајдур-Кишак 2:2. ТМТБ-Банатуа 2:0 (1:0). Унверја-Фрајорд 4:1 (1:1). ИЛСА-Патрија 2:0 (2:0).

Кушени живот К. К. Хајдур. У летску 26. о. м. обавије се сечење самитачког намет центархафа Јувиња Јованова с господарин Живном Комови у, срп. прав прачи у Пинаду. Упротуи овим путем упуњује своје најсрдчајне честите.

Милан Путник, млаи и талентовани бајани грађао врати се повисо у наш клуб са прином ставља за првенствене утакмице од 1. Фебруара 1934.

Спортске вести из Југославије:

Београд

Б. С. К.-Грађански 2:1 (0:1). Овом победом Б. С. К. је дефинитивно освојио титулу државног првака.

Зagreб

Хајдур-Конкордија 2:1 (1:1).

Љубљана

Приморје-Југославија 1:0 (0:0).

Нови Сад

Нова Сад-Бел-Бечкерк 3:0 (1:0).

Стечај

Од Српске правоср. цркв. општине у Темшивару-глед расписане се стечај на управљања места:

1. књиговође
2. благајника и
3. надзорника свих општинских домова а уједно и првог турсора.

а) Дужности књиговође предвиђају се у правилнику стам, да је обавезан да одржи значајне часове од 9—11 пре, и од 3—6 часова поподне. Књиговођа треба да је као таква

оспособљен. Србни православног вере, и да влада осмисли српски језика још и румунским, немачким и мађарским.

б) Дужности благајника прописане су правилником с тим да је обавезан значајне часове дневно од 9—1 до подне одржати, а поред тога првачети дана сваког месеца и после подне држати значајне часове.

в) Дужности надзорника свих општинских домова прописане су правилником с тим, да је обавезан дневно значајне часове као и књиговођа одржати, а осим тога и зграду св. храма надривати и вршити управу првог цркв. турсора. Благајник има полатити кашуљу од 20.000 леја у години или вредносним напириса.

Провисно састављене молбе са сведочења о свршеним наукама и дослањем службавоу имају се поднети одбору ове Цркв. општине до 15. дец. 1933.

Првенство имају чланови ове цркв. општине.

Од књиговође тражи се сведочења зрелости, а од благајника испитивања пракса. Изабрани се бирују на прву годину привремене, а ако дужностима удовољавају, служба им се сматра сталном на 6 година у којем времену могу се само дисциплинарним путем отпустити.

Берива чиновника предвиђају се у цркв. општ. предрачују. Наступање дужности је 1 јануара 1934.

Из седнице Цркв. одбора Црква општине у Темшивару одржане 3 новембра 1933.

Милан Крајован с. р. председник
Светислав Селехановић с. р. пророва

У 1. броју листа изостала је из овог стечаја са реченица: "Првенство имају чланови ове цркв. општине".

Привреда

Према мишљењу стручњака јако ће скочити цена жита

Валиха овогодишње жетве не даје сувишак на изво-

По 300 леја се почело прозавати жито, а данас стоји на 370 леја. Тражије сада мења, но то је само прелиминарне ставове. Произвођачи се наивикнути да нова изложба редовно излажу претходних наредбама противуречна наређења, те зато кмету са пројави. Наказало се расположено, тачни статистички подаци, јер их наше статистичко звање саопштава са великим задовољењем. По познатој ситуацији можемо опшати саопштавање следеће:

Од 18 милиона становника Румуније можемо узети 4 милиона градских потрошача, јер 2 милиона становника живи у саској бели, да у опште не долазе у обзир као потрошачи. Остатак од 12 милиона ратарца узимајући породицу по 6 особа долази до износи кућа одомоно доналажу. Узимајући за основу података искуства, сваки поједини грађао од ових 2 милиона оставља по 5 хектарах жита шпанове, које не жели пре јуни месеца продаји.

Овогодишња жетва дала је у Румунији 25 милиона мет. центи жита, од које су 4 милиона семе за сејање, 1 милион центи завиња и кућина, остатак је 20 милиона мет. центи. Горе све узимајући, да тако од овог оставају 10 милиона мет. центи, и на тај начин, пролазе се свега 10 милиона мет. центи. Ако узмемо у обзир опште осиромашење и рачунамо у место 150 килограма по свакој глави само квоу от 120 килограма за 18 милиона становника, и онда је потребно 21 милион мет. центи за исхрану. Од овог има свега 10 милиона мет. центи на линији.

Осиромашен 19 милиона мет. центи жита се могло још по цену од 380 леја изнматити, те тако има наје да ће неке жито нарочито скокити. Осим поклоу овог скакања жита, можемо доикеле осмислити данашњу потрошњу. Исправност овог рачуна доказује и данаска несталност леја. Номии скок леја од 220 леја и ова цена досега је висину од 800—900 леја.

Српска странка код префекта жупаније

Полковник председника српских управе Српске странке Александар Невањковић, посетила је данас једна депутација Српске странке префекта Др. Нистора. Главни секретар Српске странке поздравно је новог префекта и изразио је жељу да у парламенту и Српство треба да је заступљено бар једним послаником који узива поверење целог народа, а исто тако да нам се даје и заступништво како у жупанијском тако и у српском већу. Ако жели велики број кандидата не можемо добити посланика у Тамиш-Горанској жупанији рекао је говорник, онда нећемо се осигурати једно посланичко место у Клисури Карашке жупаније где исто имамо 11 српских општина.

Ако ми Срби у нашој жупанији не добијемо посланика, она неће рачунамо као нашег кандидата овдашњег професора Аурела Хиларија.

Питање српског кандидата у Карашкој жупанији

У Клисури је изборно кретање већ отпочело. У суботу 18. нов. била је сазвана седница српског одбора либералне странке у Новој Молдони. Како у дозиви који био стављен лисеним ред, многи нациш људи, чланови српског одбора нису отишли на састанак. У збору првљачу искористио је да себе издвоји уметљив и оборски перовога г. Александару Нистору и натурно се у помоћу неких нациш Срба за посланичког кандидата.

Као у опште у Румунији тако и у клисури Срби нису организовани у једну српску странку, па да у једном комитету стави као један изборан својих права. Сваки избор нас набе неспрешне, и онда само вртно главно, гледајући како нам дати изабоје стадо за једног главног. Г. Фурулунђу, који је за владе г. Јорге био префект Тамишке жупаније, сада је шеф либералне странке Карашке жупаније и по својој првљачи биће и вођа листе.

Он је летос одржао један збор у Новој Молдони на коме је било 14 Срба са 5 сепетана, (Румуних и једних других ни један). Са тога збора поздрављен је данашњи министар-председник г. Дука као шеф либералне странке и г. министар Францоски, познати пријатељ Срба.

У бразојима је нарочито иш-шакнуто да збор у коме је

векна Срба

поздравља г. Дука у Францосина. Тиме нам је званично признато, да имамо права на Српска посланика у једном збору и г. Фурулунђу као човека високе интелигенције и првљачног духа видео је да смо ми истински борци либералне странке и у јевним теоријама давина.

и бео доста то да ми једва-жески обеоао као да не језе не либерални листи које једна бора добила једног кандидата и то у лицу и. првоје А. Ашањковића, који је ју био пријатељ.

И док, глатор либералне странке нису ни стигао да испуни своје об-бење дато нам од г. Фурулунђа, г. Мојсије покупио је да синашалама себе истакне. Пошто је на седници знаних и незнаких (синаш) про-

речица као пријатеља Срба.

Префект Др. Нистор захвалио се слично на израженим лепим жељама и уверава, да влада под посто-лом изауторитет државника Дука во-ди разума и о тежакма Српства у оквиру могућности. Кутери, соци-јали и привредни интереси српске браће лежи му на срцу и заступа-ће их исто као интересе Румуна. Оба народа живеља су једно у лепом споразуму, и сада је време пошло да се сеједи. Условила ће се и српским тежакма, но ако то неће могуће бити непосредним заступ-ством у парламенту, онда ће на листи званичне странке безусловно бити и таквих имена, који имају са Срп-ством тесну везу, и који ће се за њих заузети.

У погледу кандидације у Караш-кој жупанији, председник жељу средњини управе странке.

гласно се мало силно, мало млдо за посланичког кандидата, г. Мојси-је је приступило и је другој синашлаци, да путем, знаних личности, неких да опшачких звелова и оних с којима се споразумује, око поделе наших домаћа, купи потписе нашег посто-теог српског народа за себе.

Г. Мојсије је неможе Српство заступати. То је искуше-чемо!

И ако г. либерална странка има немете у кандидацију, ми ћемо и онда гласати за либералну странку за љубав за заслуге у Францосина али г. Мојсије је ипак нећемо при-жати за своје заступника.

Ми тражимо да либерална странка на својој листи постави једног Србина и у првом ред г. проту Атанасијевића за посланичког кандидата, јер:

Ми поштујемо свајача права и с правом изражавамо да се и наша права поштују.

Недобитно ли Србина кандидата на посланички листи либералне странке у Карашкој жупанији, биће уређена част српског народа.

Б. Д.

Најновије вунице за пулвере!!!

Врсте:

Ангора,
Винтер,
Дијамант,
Фисургијл

Нови модни журнари!

Разне тканине за завесе!

Вајс и Комп.

А. Д.

Темишвар 1., валада Вајс.

Налазице за пошребну српску ишмашу? Ако да, при-шлајите на

Темишварски Весник

код повереника у вашој општини, или код ад-минисирације листца.

Између Америке и Совјетске Русије успостављени су пријатељски односи

Споразум садржава седам главних тачака

Како што смо у последњем броју јавили, постигнут је споразум изме-ђу две институције звексте да свету. О то резултату објавили је данас званичан извештај у коме се саопштава, да су наспостављени дипломатски односи између горње државе. Сен ове главне звек-нице споразум г. Литвинова у Рузвелта садржи и ове тачке:

1. Оне владе ће се уздржати сваког мешања у унутрашње послове друге државе. Председник г. Рузвелт са на-рочитом одлучношћу је да се не врши никакве комунистичка пропаганда.

2. Обезбеђује се слобода пер-соносповести за држављане ове државе.

3. Стављање протокола о посту-тку са америчким држављанима у Русију, којима се обезбеђује иста грађанска права као и осталим становницима.

4. Обуставља се гоњење Руса овег такзоване привредне иш-штурање.

5. Русија одустује од захтева Драгавина према Сједињеним Државама за општег за оне штеће које

су произруковале америчке трупе 1919 године у Сибиру. 6. За време преговора који ће настати о међусобним захтеви-ма и противзахтевима, обе државе се обавезују да неће ништа учинити против пресуда судова.

7. Обе државе изражавају на-ду да ће успети да се питање дугова ускоро реши. Оамак после потписивања спо-разума г. Литвинов ступио је у телефонску у везу са Москвом да тиме отворно стави глас-фонску везу између Вашинг-тона и Москве.

Од значаја је што је г. Литви-нов изјавио да је постигнут об-ска да се упушта у дискусију о проблему прератних дугова Русије према Америци, на-кратку јавно пристао да узме у разматрање америчке предло-ге.

Када се узме у обзир да стано-вишничко Америке и Совјета сачиња-ва један звитан лео, светског ста-новништва, од стопања милона душа, и када се зна да су ове др-жаве најјачи извори привредних снага, очекивано је да је њим споразум од великог значаја за светски на-роде чак и у светским релацијама.

Либерали спремају се за изборе

Францоски, који се и досада много интересовало за Темишвар и Банат. На листи су још др. Аурел Коња-мил, професор Аугустин Коман, професор Рене Бразел, Адријан На-ходоу, Нестор Сави, адвокати Никола Фермилу, Самсон Мател, Др. Дотга и др. Николас Табле, Титу Јонкашу, проф. Аурел Халарени, лекар Др. Георгије Дијитија (Перамон), инжи-ниер Стефан Арсавил, Георгије Тома Сави Муха и т. ј. Једно место је резервисано за негде једно за кандидата средњине управе. На челу листе за сенат је председник стран-ке Др. Адријан Ибровеа, а за послани-ка секретар Министарства просвете даље бивши сенатор Др. Берковић, Др. Лујану Борџевић, инженирски Корнел Чингија, адвокат Др. Геза Јефлер, бивши сенатор Др. Павел Обвелеану, бивши посланик П. Рам-неану и т. ј. Кандидат за општина-рски је др. Адријан Ибровеа.

Затим су вршена кандидатура за привремене комисије вароши и жупаније. Председник привремене комисије у Темишвару биће главни инжиер Аурел Сави. За чланове долазе у обзир лекар Др. Александар Милетић, Корнел Чингија, Титу Јонкашу, Др. Геза Јефлер, Др. Лујану Борџевић, Др. Јозеф Бон-таша, Јован Балит, народо Трајан Голуба и т. ј. Код привремене ко-мисије за жупаније биће изабран председник Др. Павел Обвелеан

Мануфактурна роба и трикотаже, Банду и Друг
кошуље, чарапе и зимско рубље,
купите најјефтиније код: Власник: К. МИЛИВОЈ

Темишвар
Булевар, Бергелов (прокупута нах. држе).

Контрола пећења ракије код куће

Какви се порези имају платити
Строге казне за неправилно и утајено пећење ракије

У прошлом броју расправљао смо један део унутршњих о пећењу ракије код куће од разних вођа. Онда изоставља намерања оних законских услова на основу којих могу виноградаре и воћари у расли провешти своје воће.

Свака воћар и виноградар, који од својих воћа пеће ракију у свом кућном казану, мора подложити произвољном општинском (самог делотворног) који изоставља бесплатно управу алкохолног монопола. Она испитује како у исто време досадашњег контролног листа и без ње нико не може отпрети пећење ракије.

Контрола пећења ракије.

У смислу § 43. закона о алкохолу савлава се пре протекла пећења ракије у свакој општини једна комисија, која назначује време пећења. Чланови оне комисије су: делегат монопола, два произвођача воћа и један члан општинског већа.

Када је комисија назначила време пећења, саставља се у свакој општини још једна комисија, која је дужна да контролише пријаве и да утврди количину печене ракије. Она се комисија састоји од три члана, од којих је један заступник монопола, други општинског већа и трећи заступник произвођача. Ако је род који се има претплати у изобилу, онда се саставља више таквих комисија.

Комисије могу одредити да 10—20 произвођача потпишу пећења ракије истог дана. Оне комисије одређују и то, колико дана и у колико рата се може пећи ракија, исто тако они утврђују и институцију јачину исте.

На крају сваког пећења утврђују оне комисије протоколором, дали се одређено пећење у одређеном времену и колико се ракије печено. Печена ракија се има у евиденцију увести по литрама и по степењу.

Казне.

Они који не удовољавају горенаведеним прописима изостављају се следећим казнама:

а) са 1,000—10,000 леја глобе казнивају се они, који пеку ракију у непровијену казану, и исто тако они, који пеку ракију од крошница жартири и друге забавне сорпине а не од воћа. У том случају не само да одакују казну, већ подлажу и промену леја као старо гвође. Они који поново чине овакве прекршаје, стављају се пред суд и казнивају се затвором од 1—6 месеци.

б) са 1,000—10,000 леја глобе казнивају се они који поштом или доврше пећење пре то што је назначила надлежна комисија, исто и они, који се изваде од контроле. За свако од 200—10,000 леја глобе казнивају се они, који стипу печат са свог казана. Ако се утврди да су у намери преваре печати печате, тада се и они стављају пред суд и казнивају се са 1—6 месеци затвора. Од произвођача печена ракија може се тек онда ставити у промет, ако су испуњени одговарајући услови. Ракија од воћа не може бити јача од 40 степена, ако нех прелазу још јачину, она се ослабита доведено. Исто је забрављено ракију савести бојасити и давати јој јавне жарисе.

Колики је порез и пристојеће?

На ракију печену од произвођача плаћа се следећа трошарина:

а) на плаћеном 1. леј од декарте степени.

б) на монопољу и ракију од воћа 1/10 леја од декарте степени. Оне оне наведених трошарина плаћа се још и пристоји од 3% до вредности, који утврђује трговинско управу монопола, плаћа се исто тако и законити прометни порез.

Оне пристојеће се плаћају тако, што се ставља у промет. Док произвођач ове не исплати, не добија дозволу за промену, оне попикује ракије, којима тије прикупљена ова дозволу, конфискују се, а сопственици се казнивају. (Крај)

Темишварска берба:

Цене: 23. нов.

Жито 370 леја.
Стари кукуруз 210 леја.
Нови кукуруз 140 леја.
Овас 165 леја.
Јечам 165 леја.
Мексике 120 леја.
Брашно 3070, 610 леја.
У Банату је тежишница житар, јер једноставно брашно од рата толико је јаловито брашно болет житарита.

Јавна захвала

Пријамом срца мога добром и њадајућег наредног ога Максимина Станковића дуготрајањем пароха нематог оних пута изжавањем наредничу јаловост сима својим сродницима, пријатељима и познаницима из мексика и са стране, без разлике вере и народности, који су се за мого поклоног ога заузимали, који су га до вечне куће испратили, и који су било успешно или неуспешно, али са савесношћу у протеклој тузи изјавили.

За дужност своју сматрам, да у првом раду толико благодарност изразим Госп. Станковићу. Ко стига у против темишварског, који је до последњег тренута поред покојника био, што му је и последњу жељу испунио, пренио његово криво тело на Темишвар у Немет и сачувати га поред јединице берке своје и који се у св. храму од покојника лепих и дирљивих говором оprostио.

Нека је срдачна хвала Пречасној Господи: Игумену Пантелејону Доше и у, протомасиону Душану Страну и пароку сенатару, Валерију Поповићу пароку бергованског, Јустину Вожеку пароку бобанског, Христифору Којичу пароку жупанског, Ризау Феличаноу пароку диванског, још. Михајлу Јовановићу пароку ставчанског, Михајлу Стојановићу пароку жупанског, Георгију Рајчићу пароку Седартовског, Љубомиру Феличаноу пароку мексикалског, Владимиру Истому капелану темишварског, Стефану Седаровићу пароку јаконку темишварског и Војину Паскуловићу пароку иванбанског, који су при укупно чинодествовали. Нарочито мена је хвала Госп. Евгенију Штерну у немат бележнику који се у име политичке општине од покојника леним говором оprostио, и госп. Влади Милићу и преставници месне црквене општине која ме је при погребу мога ога много помогао.

Исто тако мена је хвала Госп. Милану Милетићу у немат црквеном, и његовом хору који су лепих и умиљаних појања покојника до вечне куће испратили.

На погребу мена је хвала и женој приредној општини, која је за свога пароха бесплатно звоника и црквене утвари дала.

У Немету 21. Новембра 1933.

Жоановић син

Васа

Ко жели то, купити или продати, немојте се у Темишварски Весник, на ње врати сигурни успех.

Стакарска рађа
И. Адлер и Син
Темишвар II, Палата Раден 2. Тел. 100.

Јарослав Брада
и рокаваљ музикалне инструментарије
Темишвар-Фабрика,
Улица Давидов (Глава улица) број 10.

Помоћу цитирање, згуре пеласе за невесте као и превлачење дугаки код
КИРУЦЕ, ТЕМИШВАР I, УЛИЦА БУЛВАР ДА САНЕ 1.

Радио апарати
за 1934 год. приспели. Могу се видети код фирме
Ревес
Темишвар-Фабрика, Палата Трајан I, (Немадовина Кућа)
Пуњење акумулатори
Устаник трамваја бр. 6.

Мил. Арађанин
Темишвар-Град
Улица Солдери бр. 2. II.
Прокласна израда костима, капута и француских хаљина по најновијим париским и бечким моделима. Порубице по мери! Умерене цене!

Лепе и добре
шешире
као и кошуће, кривоце, кривоце, одане и сав аутентично помоћу артиста највештачији и у највећем избору код фирме:
насл. Густава Новаха
Темишвар-Јосифово
Улица Бобан бр. 26.

Специјална депекативна рађа
Мирчегић
Темишвар, I.
ул. Лада Трајан
Слагалнице чоколаде, ликера, теја, рума, кекса и сардина
Телефон бр. 5—18.

Ограде од жица, бодљикавежице, гвоздене капије, врата и ограде, са украсом највештачији код фирме

М. Божак и син. А. Д.
творница плетених жица и гвозденог намештаја
Темишвар-Фабрика
Улица Шанцулуј и број 10

Фабрика огледала и уметничког глачаче стаила
насл. Молдована и комп.

Темишвар-Град
Палата Пенел Вола бр. 2.
Телефон: 12-07.
Краљевски и дворски апарати
Фабрика

Шпелерајска роба је највештачији код

Чедомира Кнежева
трговина агитивне робе
Темишвар IV,
Улица Готард бр. 38.

Сатони, пернички преглети, свадбени поклови највештачији су код фирме
Херман Ириц
своја и лавар
Темишвар-Град
Улица Мелан бр. 1.

Трајан електрична оидошница (граје 6—8 месеци), фарбање, гвоздено оидошница, машице, бриве и шинице, обиди
Паја Тодоров
фризер
Темишвар-Град, Улица Алба Јулија (Макири по).

Мушки кројач за госпону и свештенике
Љубомир
Бесуљ
Темишвар-Град, Владимирчански двор.

За три дана додобијете лепо и смене листе уношење тробом
„МИА“ крема
Аптекар: Др. КОВАЧА,
Темишвар, II.
Улица Давидов (Глава ул. бр. 33—35).

Улица Кошут 31 (улаз на Бем Улице)

Идеална сретства
за негу лица

Заида
крем
помјада
сапуни
пудер

добјају се у апотеци
„Салватор“,
Темашвар, I,
пored кафана „Лоја“.

Најбоља радња у Банату готова
вих ослана за мушке, одраслу
у малу децу

Артур Кинч
Темашвар-Фабрика

Душан Турински

бравар и водоводни
инсталатер

Темашвар-Град

Улица В. Александари број 10,
српски дом.

Мушки кројач
за господу

ГУЦУ
ТЕМИШВАР I,
улица Унгуреану (у српском
дому)

Сви банатски економи набављају
кућене у пољопривредне
справе у гвождари

Ferrum

Темашвар-Град, у
кући Црквене општ.

Фрања Тејнор & Комиш
ОПТИЧАР

Најбоља роба од челика,
брајача, маказе, машини
за шишање косе и браде
и вештачко отпорење

Темашвар-Фабрика
Пиаца Трајака бр. 1 Телефон 561

J. ВАЛТРИХ
ТЕМИШВАР-Фабрика

Пиаца Трајака бр. 1.

Електрична трајна
ондулација, бојади-
сање косе, модерна
косметика

Играчке за Божић

можете већ сада набавити.
Посетите без обавезе ку-
повања мој избор. Пропа-
ја ва велико и мало код
фирме

Јулиус Шварц
Темашвар I, улица Мерија број 2.

Рагаљи

хурчија и стовариште
крана

Темашвар II,
ул. Давидор (сама ул.)
број 38 (Г)

Душан Лазич

трговина оружја
Темашвар-Град
Билевску број 5

Препоручује своје
богато снабдењено
стовариште у ловачким
пушкама,
флорберама, пишто-
лима, револверима,
патронама и ловачком
прибору.

Израђујем сваке врсте
серсаве и хамове, а
нарочито сватовске ник-
ловане по најповољни-
јим ценама, наручине
примах

Милан

Јорговић

сарач и седлар
Темашвар I,
ул. Еужен де Саваја

Специјална кројачница за
свакојврне униформе

Шалиначки
и Јанку

Темашвар I,
пиаца Унирије 4, поред
Српског правде

Израђујемо свако-
врне капе за уни-
форме, китогасице,
појасе, ђупане и же-
линичаре, истокато
штакосице, значке у
алату и сребру. Ве-
лико слагалиште у
приборима за уни-
форме и т. д.

Посетите фирму

Р а д о

велико стовариште

женских бунди, капу-
та и хаљина

и погледајте излоге

Темашвар I, Ред кућа кафана „Лоја“.

Ненадмашиво у укусу, какво-
ћи и цени!

Српске књиге,
часописи, вере-
ничке карте, свад-
бене позивнице и сва-
којврне тисканице штампана
најукусније и најјефтиније

штампарија и лито-
графија

Леополд Видер

ТЕМИШВАР, I,

улица Евгена де
Саваје број 4.

РАСПРОДАЈА

ЈОШ УВЕК

ТРАЈЕ КОД

ФИРМЕ

GOLDHAUS,

Темашвар-Град,

Пиаца Унирије 4.

Пошак, прекопута префектуре.

Штампарија: Видер Леополд, Темашвар, Еужен де Саваја 4.